

Politikerne tænker alt for kortsigtet, og det koster

Børsen den 9 januari 2025

Et spørgsmål, der til tider kan frustrere både økonomer og andre kommentatorer, er, at politikere ofte tager beslutninger med bekymrende konsekvenser i den nære fremtid. Hvorfor ignorerer de, at en lav pensionsalder er umulig at finansiere på langt sigt?

At voksende offentlig beskæftigelse skaber kapacitetsproblemer i den private sektor? Eller at øget produktivitet trumfer alle andre kilder til vækst på længere sigt? En af forklaringerne bag den politikken er, at politikere ofte har systematisk korte tidshorisonter.

Grunden til at skrive om noget så umiddelbart esoterisk som politiske tidshorisonter er, at de markant kan påvirke den økonomiske politik. Spørgsmålet er måske klarere, når det stilles på en anden måde:

Hvor langt ud i fremtiden ser politikere, når de tager økonomiske beslutninger? Konsekvenserne af korte tidshorisonter blev for eksempel illustreret af økonomerne Jochen Mierau og Richard Jong-a-Pin i 2002 i et studie af 400 diktatorer. Når en diktator kom ti år tættere på sin 'pensionsalder', faldt den økonomiske årlige vækst i gennemsnit med et helt procentpoint.

Mens demokratisk valgte statsministre naturligvis ikke er diktatorer, kan deres tidshorisonter stadig påvirke den økonomiske politik. En af kilderne til korte tidshorisonter er for eksempel regeringens samlede chancer ved næste valg: Hvis man regner med at blive smidt på porten af vælgerne om få måneder, er der næppe noget, der forhindrer politikere i at bruge den sidste tid ved magten til at gavne sig selv og deres nærmest særinteresser.

Det samme kan også gælde regeringslederens personlige situation. Hvis en regeringsleder har en sandsynlig udsigt til en international toppost, vil hendes personlige tidshorisonter i regeringen pludseligt blive meget kort. Det gælder ikke mindst, hvis regeringslederen også er partileder og derfor ikke kan holdes i ørerne af en partiorganisation, der kan fokusere på det lange sigt.

I Danmark er problemet i særlig grad blevet aktuelt med de mange rygter om Frederiksen og Løkkes interesse i internationale topposter og med SVM-regeringens ekstreme tab af populær opbakning. Det bliver på ingen måde bedre af regeringens insistens på, at dens politik tilrettelægges efter situationer, den forsøger at sælge til vælgerne og Folketinget som kriser.

Ser man noget som en krise, kræver det handling nu og her uanset de langsigtede konsekvenser. Krisepolitik indebærer således næsten altid en meget kort tidshorisonter.

Hele situationen ligner en perfekt storm af forhold, der forkorter politikernes tidshorisonter: Regeringen insisterer på at tænke på alt som kriser, fravælges af selv dens kernevælgere, og centrale ministre vil hellere videre i karrieren.

Det hele indebærer, at konsekvenser for samfundet på det lange sigt bliver stort set ligegyldige for regeringens økonomiske politik

Christian Bjørnskov